

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova

Colegiul „Vasile Lupu” din Orhei

„Aprob”

Directorul Colegiului „Vasile Lupu” din Orhei

Valentina Sandul Valentina SANDUL

„17” „mai” 2019

Curriculum la disciplina

F.01.O.011 Pedagogia preșcolară

Specialitatea:

11210 Educație timpurie

Calificarea:

Asistent al educatorului

2019

Aprobat:

Consiliul profesoral al Colegiului „Vasile Lupu” din Orhei

director

Wam

Valentina Sandul

„17” mai 2019

Catedra „Științe ale Educației”

șef catedră

RSF

Ruslana Savin

„03” mai 2019

Coordonat cu:

Colegiul „Alexei Mateevici” din Chișinău

director

Bercu

Victoria Bercu

28 iunie 2019

Instituția Publică de Educație Timpurie nr. 4 „Clopoțel” din municipiul Orhei

director

Chirtoaca

Victoria Chirtoaca

16 mai 2019

Autori:

Zinaida CAZACU, grad didactic întâi, Colegiul „Vasile Lupu” din Orhei

Ruslana SAVIN, grad didactic doi, Colegiul „Vasile Lupu” din Orhei

Recenzent :

Victoria DOBROV, grad didactic doi, Colegiul „Vasile Lupu” din Orhei

Adresa Curriculumului în Internet

Portalul național al învățământului profesional tehnic

<http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>

Cuprins

I.	Preliminarii	4
II.	Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională	4
III.	Competențele profesionale specifice disciplinei	5
IV.	Administrarea disciplinei	5
V.	Unitățile de învățare	5
VI.	Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare	7
VII.	Studiul individual ghidat de profesor	7
VIII.	Lucrări practice recomandate	9
IX.	Sugestii metodologice	9
X.	Sugestii de evaluare a competențelor profesionale	10
XI.	Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studiu	13
XII.	Resursele didactice recomandate elevilor	13

I. Preliminarii

Curriculumul disciplinar elaborat la specialitatea *Educație timpurie* constituie un document de politică educațională care reflectă concepția pedagogică de pregătire a tânărului specialist – *Asistent al educatorului*; conturarea și integrarea finalităților educaționale prin *unități de competență, unități de conținut, sugestii metodologice* și de *evaluare* a competențelor. De asemenea, o componentă importantă este *studiul individual ghidat de profesor* ce include materiale/produsele ce trebuie elaborate de elev, referite la modalitățile de evaluare și termenii de realizare.

Studierea *Pedagogiei preșcolare*, este condiționată de o diversitate de concepții și principii:

- *Continuitate*, reflectată în competențele specifice, unități de competență, unități de conținut stabilite, asigură integrarea pregătirii inițiale a elevilor în cadrul studiilor.
- *Coerența*, conferită de organizarea și articularea tematică a conținutului orientat spre eliminarea repetițiilor, interferențelor și contradicțiilor conceptual-metodologice ale diferitor abordări, respectând legitimitatea variatelor puncte de vedere.
- *Dezvoltare și inovare*, satisfăcute prin introducerea unor teme destinate să inițieze elevii în ceea ce semnifică astăzi achiziția modernă, pozitivă în domeniul de referință psihopedagogică a educației timpurii.

II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională

Curriculumul disciplinar oferă posibilitatea dezvoltării experiențelor individuale ale elevilor și includerea lor în activitatea de instruire activă. Concomitent prevede evidențierea componentei valorice și atitudinale a sistemului de competențe, asigură dezvoltarea elevilor în raport cu particularitățile individuale ale acestora în calitate de subiecți al procesului educațional. Obiectivul fundamental al domeniului de formare profesională în cariera didactică vizează dezvoltarea competențelor necesare realizării eficiente a rolurilor profesionale în învățământul preșcolar.

Studierea unității de curs *Pedagogia preșcolară* alături de studiul celorlalte științe pedagogice și sociale își propune în primul rând formarea personalității autonome și creative în vederea dezvoltării libere și armonioase a tânărului specialist. Pentru ca un tânăr specialist să răspundă adecvat unor realități în schimbare, el trebuie să dispună nu doar de o solidă pregătire profesională, ci el trebuie să posede și motivația, și disponibilitatea de a reacționa pozitiv la schimbare - ca premiză a dezvoltării personalității. De aceea studiind cursul *Pedagogia preșcolară* elevul de azi - specialistul de mâine, va avea abilitatea de a influența enorm formarea personalității tinerei generații, dar și capacitatea de a soluționa diferite probleme psihologice ce pot apărea la diferite vârste a copilului.

Pentru a realiza cu succes dezideratele procesului de învățământ, este necesar să se creeze un mediu educațional adecvat, calitativ și productiv, centrat pe elev, care se va baza pe o învățare autentică și îmbinarea aspectelor de natură teoretică și cultivarea unor abilități legate de realitățile activităților în domeniul educației.

III. Competențele profesionale specifice disciplinei

CPS 1. Integrarea importanței studierii *Pedagogiei preșcolare*, ca fundament al pregătirii teoretice și practice pentru calificarea *Asistent al educatorului*;

CPS 2. Identificarea bazelor teoretice și metodologice ale sistemului științelor educației;

CPS 3. Cunoașterea caracteristicilor procesului educațional în retrospectivă istorică;

CPS 4. Orientarea în profesie și realizarea carierei în domeniul educațional.

CPS 5. Formarea competențelor de proiectare, realizare și evaluare a procesului instructiv-educativ;

CPS 6. Dezvoltarea abilităților de aplicare a cunoștințelor teoretice în rezolvarea unor situații educaționale concrete;

CPS 7. Interpretarea raportului dintre *instruire – educației – acțiune practică* prin analiza transdisciplinară a diverselor concepte, modele teoretice examinate în cadrul studierii *pedagogiei preșcolare*.

IV. Administrarea disciplinei

Semestrul	Numărul de ore				Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
	Total	Contact direct		Lucrul individual		
		Prelegeri	Practică/ seminar			
I	60	20	10	30	Examen	2

V. Unitățile de învățare

Unități de competență (UC)	Unități de conținut
1. Pedagogia, știință și artă a educației	
UC 1. Argumentarea importanței studierii pedagogiei ca știință.	1. Obiectul de studiu al pedagogiei. 2. Etapele evoluției pedagogiei ca știință a educației 3. Sistemul științelor pedagogice / ale educației.
2. Educația, obiect de studiu al pedagogiei	
UC 2. Aprecierea rolului educației în formarea personalității.	1. Esența fenomenului educațional. 2. Structura acțiunii educaționale. 3. Funcțiile educației. 4. Formele educației.

3. Educabilitatea. Factorii dezvoltării personalității.	
UC 3. Estimarea influenței factorilor interni și externi asupra formării personalității.	- Factorii dezvoltării psihice. - Clasificarea factorilor dezvoltării personalității: <i>Ereditatea; Mediul; Educația.</i>
4. Organizarea instituțională a educației. Medii educaționale	
UC 4. Argumentarea rolului factorilor instituționali în formarea și integrarea personalității.	- Grădinița – factor principal al educației tinerei generații. Concept. Caracteristici. - Familia – celula de bază a societății. Conceptul. Funcțiile familiei. - Tipuri de familii. - Formele de colaborare dintre factorii educaționali.
5. Dimensiunile educației	
UC 6. Estimarea problemei de studiu a dimensiunilor educației și al modalităților de realizare.	- Teoria educației – ramură a științei pedagogice. Conceptul. Clasificarea laturilor educației. <i>Educația intelectuală.</i> Esența. Obiectivele educației intelectuale. <i>Educația morală.</i> Esența educației morale. Obiectivele educației morale. Modalități de realizare. <i>Educația în spiritual disciplinei conștiente).</i> Esența. Obiectivele. Modalități de realizare. <i>Educația patriotică.</i> Esența. Obiectivele și sarcinile educației patriotice. Modalități de realizare. <i>Educație fizică (corporală).</i> Esența. Obiectivele și sarcinile educației fizice. Modalități de realizare. <i>O nouă problemă pentru teoria educației: „Noile educații”.</i> Conceptul de PLC. „Noile Educații” – un răspuns la sfidările lumii contemporane. <i>Educație ecologică.</i> Esența. Obiectivele și sarcinile educației ecologice. Modalități de realizare. <i>Educație pentru democrație și drepturile omului.</i> Esența. Obiectivele. Modalități de realizare.

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. crt.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucrul individual
			Prelegeri	Practică / Seminar	
1.	Pedagogia, știință și artă a educației	8	3	1	4
2.	Educația, obiect de studiu al pedagogiei	8	3	1	4
3.	Educabilitatea Factorii dezvoltării personalității	10	3	2	5
4.	Organizarea instituțională a educației Medii educaționale	10	3	2	5
5.	Dimensiunile educației	24	8	4	12
	Total	60	20	10	30

VII. Studiu individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
1. Pedagogia, știință și artă a educației			
1.1 Momentele principale în constituirea pedagogiei. 1.2 Legătura pedagogiei cu alte științe.	1.1 Metoda 6 de ce? 1.2 Copacul ideilor	Argumentare scrisă și interpretarea rezultatelor	Săptămâna 2-a
2. Educația – o acțiune specific umană			
2.1 Caracteristicile educației. 2.2 Formele educației și interdependența lor.	2.1 Studiu de caz 2.2 Tehnica SWOT	Argumentare orală Prezentare grafică și interpretarea rezultatelor	Săptămâna 3-a / 4-a
3. Factorii educaționali			
3.1 Factorii dezvoltării personalității: <i>ereditatea, mediul, educația.</i>	3.1 Diagrama Venn 3.2 Studiu de caz	Prezentare grafică Argumentare orală	Săptămâna 5-a / 6-a
4. Medii educaționale			
4.1 Grădinița / Școala / Familia - factori principali în educarea	4.1 Comunicare formativă	Prezentare textuală Prezentare grafică	Săptămâna 7-a / 8-a

tinerei generații.	4.2 Poster		
5. Educația intelectuală			
5.1 Categoriile educației intelectuale	5.1 Cincinel 5.2 Studiu de caz 5.3 Harta conceptuală	Prezentare grafică Expunere orală și comentarea rezultatelor	Săptămâna 9-a
6. Educația morală			
6.1 Procesualitatea formării conștiinței și conduitei morale. 6.2 Principiile educației morale. 6.3 Metodele educației morale 6.3 Modalități de realizare a educației patriotice. 6.4 Reguli de disciplină în grădiniță	6.1 Diagrama Venn 2.2 Studiu de caz 6.3 Proiect didactic 6.4 Elaborarea poster „Reguli de disciplină a grupeii”	Expunere orală Prezentare grafică și comentarea rezultatelor	Săptămâna 10- a / 11-a
7. Educație fizică (corporală)			
7.1 Probe și jocuri de mișcare. Influența lor educativă.	7.1 Proiectarea a trei jocuri dinamice	Prezentare scrisă	Săptămâna 12-a
8. O nouă problematică pentru teoria educației „Noile Educații”			
8.1 Conceptul de problematică a lumii contemporane (PLC). Noile Educații - un răspuns la sfidările lumii contemporane. 8.2 Modalități de realizare a educației ecologice. 8.3 Drepturile fundamentale ale copilului.	8.1 Jurnalul Dublu 8.2 Discuția panel 8.3 Elaborarea unui tabel de sinteză „Drepturi fundamentale ale copilului și responsabilități”	Argumentare scrisă / Expunere orală Prezentare grafică Expunere orală	Săptămâna 13-a / 14-a

VIII. Lucrările practice recomandate

Nr. crt.	Unități de învățare	Lista lucrărilor practice/ de laborator	Ore
1.	Educația – o acțiune specific umană	1.1 Explicarea caracteristicilor educației. 1.2 Determinarea formelor educației și interdependența lor.	2
2.	Factori și medii educaționale	2.1 Estimarea importanței factorilor instituționali <i>Grădinița / Familia</i> în educarea tinerei generații. 2.2 Motivarea priorităților <i>Mass-media</i> ca factor educativ influent.	2
3.	Dimensiunile educației	3.1 Analizarea modalităților de realizare a educației intelectuale în procesul de învățământ. 3.2 explicarea esenței și a regulilor de aplicare a principiilor educației morale. 3.3 Proiectarea modalităților de realizare a educației fizice în procesul de învățământ.	2
4.	O nouă problematică pentru teoria educației „Noile Educații”	4.1 Determinarea principalelor laturi <i>Noile Educații</i> 4.2 Deducerea modalităților de realizare a noilor educații în procesul instructiv-educativ.	2

IX. Sugestii metodologice

Specificul componentei metodologice constă în caracterul preponderent interactiv al strategiilor didactice axate pe următoarele axiome:

- Educația este centrată pe copil și nu pe materie, aceasta urmând să îndeplinească sursa de atingere a competențelor specifice;
- Alternanța adecvată celor trei forme de organizare a activităților de instruire și educație în clasă (frontală, pe grupe, individuală) să permită ca instruirea să se producă prin activitatea propriu-zisă a celui care învață. Deoarece, numai în acest caz, elevul devine subiectul propriei dezvoltări, a propriei formări ca personalitate;
- Utilizarea metodelor active și a celor adecvate disciplinei:
 - *Metoda învățării prin descoperirea dirijată, metoda de situații problematizate și, parțial, metoda experiențelor.*
 - *Descrierea* metodă de comunicare care facilitează accesul la cunoaștere prin prezentarea proprietăților fenomenelor și lucrurilor realității înconjurătoare. Cu ajutorul descrierii sunt evidențiate caracteristici precum forma, mărimea, contextul, situația, asemănările și deosebirile,

favorizând elaborarea de judecăți, reguli, principii. Prin această metodă se stimulează dezvoltarea spiritului de observație, capacitatea de a diferenția între general și particular, comun și specific.

- *Demonstrația teoretică* (logică) – cale deductivă de acces la cunoaștere utilizând raționamentul, spre deosebire de demonstrația (descrierea) intuitivă, inductivă ce folosește empiricul și percepția. Demonstrația teoretică este o fundamentare logică a unui adevăr, folosind concepte integrate în definiții, teoreme, principii. Avantajul acestei metode constă în faptul că stimulează gândirea logică, capacitatea elevilor de a face raționamente deductive pe baza celor prezentate de profesor.
- *Ciorchinele* un organizator grafic prin care se evidențiază într-o rețea conexiunile dintre ideile despre un subiect. Tehnica încurajează elevii să gândească liber și deschis, să-și organizeze cunoștințele, putând fi folosită atât ca metodă de predare-învățare cât și ca metodă de fixare. Ciorchinele este o metodă de scriere grafică, determinându-i pe elevii mai puțin motivați să lucreze. Poate fi nedirijat, când elevii notează toate ideile posibile într-o rețea realizată de ei și semidirijat, când învățătorul stabilește niște criterii pe baza cărora elevii vor completa ciorchinele.
- *Cadranele*, prin trasarea a două perpendiculare, pe tablă sau în caiet, se obțin patru cadrane. Cadranele cu expresii atitudinale se pot completa frontal, pe grupe și individual.

Proiectarea demersurilor se recomandă a fi realizate din perspectiva modelului de structurare a activităților didactice:

- Modelul *ERRE* *Evocare – Realizarea sensului – Reflecție – Extensia*
- Proiectarea lecției *A-B-C* (A – Orientare, B - Achiziții, C – Aplicație și transfer)
- Modelul de structurare a lecției „*Știu – Vreau să știu – Am învățat*”

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Evaluarea este segmentul care ne încununează rezultatul actului de predare - învățare, de aceea vom evalua elevii în cadrul lecțiilor prin intermediul testelor, lucrului în perchi, lucrului în grup, portofoliului, lucrărilor scrise, studiilor de caz.

În procesul evaluării vor fi încurajate demersurile formative, astfel extensia conceptului de evaluare de la *clasic* spre *constructiv* va oscila între următoarele extremități – tipuri de evaluare:

- *Evaluarea dirijată de profesor*, cu descriptori clari, criterii de care vor ține cont elevii și care nu vor permite interpretări libere sau opace.
- *Autoevaluarea* – un instrument veridic de centrare pe elev, pe posibilitatea participării la propriile performanțe.

- *Evaluarea reciprocă* este o condiție optimă a dezvoltării, asigurându-se socializarea grupului de elevi, coparticiparea în formarea semenilor, precum intensificarea convingerilor proprii.

În dependență de funcțiile evaluării, cadrele didactice vor utiliza: *evaluarea inițială* cu funcție diagnostică și funcție prognostică; *evaluarea formativă* – funcție de constatare a rezultatelor și de sprijinire continuă a elevilor, funcție de feed-back, funcție de corectare și verificare a rezultatelor, funcție de clasificare, funcție de comunicare a rezultatelor, funcție de certificare a nivelului de cunoștințe și abilități, funcție de selecție, funcție de orientare școlară și profesională. *Evaluarea finală* va fi realizată prin „examen oral”.

Nr. crt.	Produse pentru măsurarea competențelor cognitive	Criterii de evaluare a produselor
1.	Proiect elaborat	<i>Validitatea proiectului</i> - gradul în care acesta acoperă unitar și coerent, logic și argumentat tema propusă. <i>Completitudinea proiectului</i> - felul în care au fost evidențiate conexiunile și perspectivele interdisciplinare ale temei, competențele și abilitățile de ordin teoretic și practic și maniera în care acestea servesc conținutului științific. <i>Elaborarea și structura proiectului</i> - acuratețea, rigoarea și coerența demersului științific, logica și argumentarea ideilor, corectitudinea concluziilor. <i>Calitatea materialului</i> folosit în realizarea proiectului, bogăția și varietatea surselor de informare, relevanța și actualitatea acestora, semnificația datelor colectate s.a. <i>Creativitatea</i> - gradul de noutate pe care-l aduce proiectul în abordarea temei sau în soluționarea problemei.
2.	Rezumat oral	Expune tematica lucrării în cauză. Utilizează formulări proprii, fără a distorsiona mesajul lucrării supuse rezumării. Expunerea orală este concisă și structurată logic. Folosește un limbaj bogat, adecvat tematicii lucrării în cauză. Respectarea coeficientului de reducere a textului: 1/3 din textul inițial.
3.	Rezumat scris	Expune tematica lucrării în cauză. Utilizează formulări proprii, fără a distorsiona mesajul lucrării supuse rezumării. Textul rezumatului este concis și structurat logic.

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studiu

În scopul desfășurării lecțiilor și recepționării materialului reflecțat în acest curriculum vor fi necesare următoarele resurse: sala de studii dotată cu mobilier, manuale, calculator, proiector, planșe, materiale distributive pentru lucrul individual, în perechi și în grup; suport teoretic la disciplină; portofoliul elevului; prezentări Power Point / secvențe video; postere, imagini, planșe.

XII. Resurse didactice recomandate elevilor

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată / accesată / procurată resursa
1.	BONTAȘ I. <i>Pedagogie</i> . Editura ALL EDUCATIONAL, 1998, 384 p. ISBN 973-9337-22-8.	Biblioteca colegiului
2.	<i>Curriculum pentru educație timpurie</i> . Chișinău: Lyceum, 2019, 128 p. ISBN 978-9975-3285-7-9.	Catedra „Științe ale Educației”
3.	CUZNEȚOV L. <i>Dimensiuni psihopedagogice și etice ale parteneriatului educațional</i> . Ghid metodologic. Chișinău, U.P.S „I. Creangă”, 2002, 125 p. ISBN 9975-921-24-8.	Catedra „Științe ale Educației”
4.	DANDARA O., CONSTANTINOV S., SCLIFOS L. ș. a. <i>Pedagogie. Suport de curs</i> . Chișinău: CEP USM, 2010, 216 p. ISBN 978-9975-70-962-0.	Catedra „Științe ale Educației”
5.	MOMANU M. <i>Introducere în Teoria Educației</i> . Iași: Editura POLIROM, 176 p. ISBN: 973-681-099-2.	Catedra „Științe ale Educației”
6.	NICOLA I., FARCAȘ D. <i>Teoria educației și noțiuni de cercetare pedagogică</i> . Editura didactică și pedagogică, București, 1992. ISBN 973-30-2089-3.	Biblioteca colegiului
7.	SOCOLIUC N., COJOCARU V. <i>Fundamente pentru o știință a educației copiilor de vârstă preșcolară</i> . Chișinău: Editura Cartea Moldovei, 2005, 408 p. ISBN 9975-60-185-5.	Catedra „Științe ale Educației”
8.	<i>Standarde de învățare și dezvoltare a copilului de la naștere până la 7 ani</i> . Chișinău: Lyceum, 2019. 92 p. ISBN 978-9975-3285-6-2.	Catedra „Științe ale Educației”
9.	VOICULESCU E., <i>Pedagogie Preșcolară</i> . Editura ARAMIS PRINT, București, 2003, 200 p. ISBN 973-8473-55-7.	Biblioteca colegiului
10.	VRÂNCEANU M., ș.a. <i>1001 Idei pentru educație timpurie de calitate</i> : Ghid pentru educatori. Chișinău: Centrul Educațional „Pro Didactica”, 2010, 216 p. ISBN 978-9975-41-25-1-3.	Catedra „Științe ale Educației” Biblioteca colegiului
11.	www.activitaticopii.ro ; www.didactic.ro www.edu.md ; www.prescolar.md ; www.scritube.com	Surse online